

Perusturvalautakunta	§ 130	18.12.2018
Kaupunginhallitus	§ 3	14.01.2019
Kaupunginhallitus	§ 98	27.05.2019
Valtuusto	§ 13	10.06.2019
Valtuusto	§ 57	27.09.2021

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnasta sopiminen

252/02.08.00/2018

SOS 18.12.2018 § 130

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on maakuntavalmistelun pohjalta muodostanut yhtenäisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) hankintaprojektin yhteistyössä KL-Kuntahankintojen kanssa. APTJ-hankinnan tavoitteena on yhtenäistää maakunnallisen perusterveydenhuollon, sosiaalitoimen sekä erikoissairaanhoidon tietojärjestelmät yhdenvertaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen mahdollistamiseksi Keski-Suomen maakunnan alueella. Yhteinen nykyaikainen tietojärjestelmäkokonaisuus tukee toiminnan ja toimintaprosessien kehittämistä. Hankinnan toteutuessa sekä terveydenhuollon että sosiaalitoimen osalta syntyy yhteensopiva kokonaisjärjestelmä.

APTJ -hankintakonsortio on avoin ja siihen voivat liittyä kaikki KL-kuntahankintojen asiakkaat. Hankkeeseen on tällä hetkellä liittynyt neljä muuta sairaanhoitopiiriä ja maakunnallista sote-kuntayhtymää (Essote, Sosteri, Siun Sote ja Vaasan sairaanhoitopiiri).

Alustavien arvioiden mukaan maakunnan APTJ-kokonaisuuden hankinnan ja käyttöönoton kustannus on Keski-Suomen osalta noin 54 miljoonaa euroa, josta terveydenhuollon osuus on arviolta 36 miljoonaa euroa ja sosiaalitoimen osuus 18 miljoonaa euroa. Näiden lisäksi tulevat käyttöönottoon eli yhtenäisten sosiaali- ja terveystalveluiden toteuttamiseen liittyvät kustannukset.

Terveydenhuollon (perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido) osalta tietojärjestelmähankinta sisältyy Sairaala Novan kustannusarvioon ja investointisuunnitelmaan. Novan kustannusarviossa ja investointisuunnitelmassa ei sen sijaan ole varauduttu järjestelmähankinnan kustannuksiin sosiaalitoimen osalta ei organisaatioiden omalla työllä tehtävään maakunnallisen soten toteutus ja käyttöönotto-työhön.

- Erikoissairaanhoidon osuus APTJ hankinnan, käyttöönoton ja ylläpidon kustannuksista realisoituu kunnille osana sairaanhoitopiirin hoitopalvelujen laskutusta. Maakunta- ja sote-uudistuksen toteutuksessa kustannukset siirtyvät maakunnan kustannuksiksi.

- Perusterveydenhuollon osuus APTJ hankinnan ja ylläpidon kustannuksista realisoituu kunnille / kuntayhtymille sairaanhoitopiirin laskuttamana tietojärjestelmäpalveluna järjestelmän ollessa käytössä. Maakunta- ja sote-uudistuksen toteutuessa kustannukset siirtyvät maakunnan kustannuksiksi. APTJ käyttöönottoon liittyvän resursoinnin ja organisaatioiden omina menoina järjestelmän käyttöönoton aikana.

- Sosiaalitoimen osuus APTJ hankinnan, käyttöönoton ja ylläpidon kustannuksista toteutuu kuntien / kuntayhtymien omina menoina käyttöönoton ja ylläpidon aikana. Maakunta- ja sote-uudistuksen toteutuessa kustannukset siirtyvät maakunnan kustannuksiksi.

Keuruun sosiaalitoimen osuus investoinnista on arviolta 656.738 euroa jakaantuen neljälle vuodelle.

Varsinainen APTJ kokonaisuuden hankinnan toimitussopimus voidaan allekirjoittaa silloin, kun hankintapäätös on lainvoimainen, käytännössä aikaisintaan kesällä 2019. Tällöin on jo tiedossa, toteutuko maakunta- ja sote-uudistus nyt valmistellulla aikataululla. Tarjouspyynnössä on huomioitu maksupostien ja maksujen aikataulutusten osalta niin, että kunnille ei aiheutuisi kuluja, mikäli sote-uudistus toteutuu ja mikäli ei toteudu, syntyneitä kustannuksia maksetaan vasta 2020 alkaen.

Yhtenäisen APTJ- tietojärjestelmäkokonaisuuden valmistelun mahdollistamiseksi Keski-Suomen sairaanhoitopiiri pyytää Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioilta päätöstä siitä, sitoutuvatko organisaatiot olemaan mukana yhteisen APTJ -tietojärjestelmäkokonaisuuden hankinnassa. Tieto päätöksestä pyydetään toimitamaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kirjaamoon **15.1.2019** mennessä.

Päätösvaihtoehdot ovat

Vaihtoehto A: Sitoutuminen

Keski-Suomen maakunnan yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmän toteuttamiseksi, kunta / kuntayhtymä liittyy KL Kuntahankintojen ja Keski-Suomen hankintakonsortioon asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) hankintaan. Tämän toteuttamiseksi kunta sitoutuu tekemään KL-Kuntahankinnoille puitejärjestelyyn liittymissopimuksen 15.1.2019 mennessä ja on lisäksi mukana hankinnassa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kautta terveydenhuollon osakokonaisuuden osalta. Tämän lisäksi kunta /kuntayhtymä sitoutuu tekemään päätöksen 31.5.2019 mennessä, jossa se

- valtuuttaa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tekemään sitoumukset ja päätökset APTJ-hankintaan ja toteutukseen liittyen
- sitoutuu hankkeeseen liittyvään toiminnan suunnitteluun, toteutuksen resursointiin ja kustannuksiin väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella
- sitoutuu järjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoon ja kustannuksiin väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella.

Vaihtoehto B: Ei sitoutuminen

Kunta / kuntayhtymä ei ole kiinnostunut yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmän toteuttamisesta, vaan toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunsa itse ja vastaa itse siihen liittyvien tietojärjestelmien hankinnasta, kehittämisestä ja ylläpidosta. Kunta / kuntayhtymä ei myöskään ole tässä vaiheessa kiinnostunut maakunnallisesta ratkaisusta, mutta sitoutuu liittymään terveydenhuollon järjestelmien osalta maakunnallisiin ratkaisuihin siltä osin kun ko. palveluita käytetään. Kunta / kuntayhtymä vastaa itse ko. omien hankkeisiin liittyvästä rahoituksesta ja sen järjestelyistä nyt ja tulevaisuudessa.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä suosittaa, että kaikki maakunnan kunnat / kuntayhtymät päättävät valita vaihtoehdon A.

Vaihtoehto C: Optio

Keski-Suomen maakunnan yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmän toteuttamiseksi, kunta/kuntayhtymä liittyy KL-Kunta-hankintojen ja Keski-Suomen hankintakonsortioon asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) hankintaan. Tämän toteuttamiseksi kunta sitoutuu tekemään KL-Kuntahankinnoille puitejärjestelyyn liittymissitoumuksen 15.1.2019 mennessä ja on lisäksi mukana hankinnassa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kautta terveydenhuollon osakokonaisuuden osalta.

Edellä esitetyillä sitoumuksilla kunta säilyttää option liittyä puitejärjestelyyn sen sallimissa rajoissa.

Jotta hankinnan toimintasopimuksessa voidaan huomioida kunnan osallistuminen, kunta pyrkii tekemään puitesopimuksen mukaisen liittymisen hankintaan ennen toimitussopimuksen allekirjoitusta. Mikäli kunta liittyy hankintaan tämän jälkeen, se on tietoinen, että toimitussopimukseen jälkikäteen liittyminen saattaa sisältää lisäkustannuksia.

Riippumatta siitä milloin kunta liittyy, se

- sitoutuu hankkeeseen liittyvään toiminnan suunnitteluun, toteu-

- tuksen resursointiin ja kustannuksiin suhteessa väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella sekä
- sitoutuu järjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoon ja kustannuksiin suhteessa väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella.

Liitteet:

- Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta; Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin 27.11.2018 päivätty kirje
- Lisäys 27.11.2018 lähetettyyn kuntakirjeeseen Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta Keski-Suomeen; Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin 13.12.2018 päivätty kirje
- APTJ -infotilaisuus kuntapäätäjille 11.12.2018
- Liite Kuntakirje 12122018 Sitoumus liittymisestä KLKH139 Nova 03042017

Valmistelija perusturvajohtaja p. 040 5135821

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja

Perusturvalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Keuruu kaupungin osalta Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin pyyntöön vastataan vaihtoehto C eli optio mukaisesti.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle, että Keuruun kaupungin osalta Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin pyyntöön vastataan vaihtoehto A eli sitoutuminen mukaisesti.

KH 14.01.2019 § 3

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää vastata Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin pyyntöön vaihtoehto C eli optio mukaisesti.

Yhteyshenkilöksi nimetään perusturvajohtaja Tuija Koivisto.

Käsittely kokouksessa:

Keskustelun aikana Petri Tuominen esitti Markku Puron kannattamana, että Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin pyyntöön vastataan vaihtoehto A eli sitoutuminen.

Puheenjohtajan tiedustellessa, onko kaupunginhallitus yksimielisesti Tuomisen esityksen kannalla, totesi kaupunginhallituksen

yksimieliseksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vastata Keski-Suomen sairaanhoitopiirin pyyntöön vaihtoehdon A eli sitoutuminen.

KH 27.05.2019 § 98

Keuruun kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 14.1.2019 §3, että Keski-Suomen maakunnan yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollontietojärjestelmän toteuttamiseksi, Keuruu liittyy KL Kuntahankintojen ja Keski-Suomen hankintakonsortioon asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) hankintaan. Tämän toteuttamiseksi Keuruu sitoutui tekemään KL-Kuntahankinnoille puitejärjestelyyn liittymissopimuksen 15.1.2019 mennessä ja olemaan lisäksi mukana hankinnassa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kautta terveydenhuollon osa kokonaisuuden osalta. Tämän lisäksi Keuruu sitoutui tekemään päätöksen 31.5.2019 mennessä, jossa se valtuutti Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin tekemään

- sitoumukset ja päätökset APTJ-hankintaan ja toteutukseen liittyen
- sitoutui hankkeeseen liittyvään toiminnan suunnitteluun, toteutuksen resursointiin ja kustannuksiin väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella
- sitoutui järjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoon ja kustannuksiin väestömäärän mukaan määräytyvällä osuudella.

Keuruun kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen sairaanhoitopiiriin APTJ –hankintaprosessi on viivästynyt. Hankintaprosessia on käyty neuvottelumenettelyllä neuvotteluvaiheeseen valitun kolmen järjestelmätoimittajan kanssa, jotka ovat Cerner Ireland Limited, Epic Systems Corporation ja Tieto Finland Oy. KL –kuntahankinnat Oy toimii yhteishankintayksikkönä, joka tekee hankintapäätöksen kaikkien tilaajien puolesta. KL-Kuntahankinnat Oy tekee myös puitesopimuksen valitun toimittajan kanssa. Neuvottelujen edetessä on tarkentunut, että valittu toimittaja tekee sopimukset vain ja ainoastaan yhden asiakkaan kanssa, joka edustaa kaikkia tilaajia. Tästä syystä sairaanhoitopiirit ovat joutueet valmistelemaan yhteistyöorganisaation, jossa Keski-Suomen sairaanhoitopiiri toimii yhteistyössä vastuuorganisaationa. Koska yhteistyöorganisaation valmistelu on vienyt aikaa, varsinainen tarjouspyyntö on lähtemässä vasta kesäkuussa, joten hankintapäätös päästäneen tekemään aikaisintaan lokakuussa tänä vuonna.

APTJ- hankinnassa on tällä hetkellä mukana neljä sairaanhoitopiiriä / maakunnallista sote-toimijaa eli Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin lisäksi Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Siun Sote, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Essote ja Vaasan sairaanhoitopiiri. Valmistelun alussa mukana ollut

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri on ilmoittanut vetäytyvänsä hankinnasta valmistelemansa kokonaisulkoistuksen vuoksi.

APTJ investointikustannukset alun valmisteluvaiheen osalta jakautuivat viiden sairaanhoitopiirin kesken, KSSHP:n osuus valmistelu kustannuksista on 34%. Sosteri osallistuu kustannuksiin siihen saakka, kunnes tarjouspyyntö on julkaistu. Tämän jälkeen KSSHP:n osuus käyttöönottoon liittyvistä investointi kustannuksista on 38% eli noin 59 miljoonaa euroa. Sosterin pois jäänti vaikuttaa myös sosiaalitoimen osalta investointikustannuksiin, jotka ovat Keski-Suomessa yhteensä noin 20,8 miljoonaa euroa. Tästä johtuen Keuruun sosiaalitoimen hankinnan osalta kustannusarvio on nousnut aiemmasta 656.738 eurosta, joka oli kaupunginhallituksen KH 14.01.2019 § 3 päätöksen perusteena, 747.435 euroon jakaantuen vuosille 2020-2024. Tämä nyt esitetty arvio perustuu siihen, että kaikki tällä hetkellä mukana olevat neljä sairaanhoitopiiriä ja kaikki Keski-Suomen sairaanhoitopiirin jäsenkunnat ovat hankinnassa mukana.

Keuruu on siis kaupunginhallituksen päätöksellä liittynyt mukaan APTJ-hankintaan. KL-Kuntahankinnat Oy pyytää kuitenkin Keuruun osalta uutta sitoumusta muuttuneesta tilanteesta johtuen liitteenä olevalla päivitetyllä lomakkeella 31.5.2019 mennessä.

APTJ- hankintamenettelyyn sitoutuminen sisältää riskejä ja niistä keskeisimpänä on hankinnan kustannusriski. Hankinnankustannustiedot ovat arvioita ja hankinnan lopullinen kokonaishinta tulee määräytymään tarjouspyyntöön jätettyjen tarjousten perusteella. Lisäksi kustannuksia tulee aiheuttamaan käyttöönottoon liittyvät oman työn kustannukset sisältäen myös tarvittavat henkilöstöresurssit. Lisäksi hankinta sisältää toiminnallisia ja aikatauluun liittyviä riskejä. Toiminnallinen riski liittyy tietojärjestelmien käyttöön ja siihen miten hyvin järjestelmälle asetetut vähimmäisvaatimukset tukevat nykyisiä ja uusia kehittyviä palveluprosesseja. Aikatauluun liittyvä riski sisältää nykyisen järjestelmän päivitystarpeisiin, elinkaareen ja tukipalveluiden saatavuuteen liittyvän riskin siinä tapauksessa, mikäli aikataulu siirtyy merkittävästi tai käyttöönotto viivästyy. Riskinä voidaan pitää myös monialaista ja laajaa maakuntarajat ylittävää yhteistyötä ja sitä, miten Keuruun kaupungin omat tarpeet saadaan huomioiduksi tässä yhteistyössä.

Vaikka hankintamenettelyyn sisältyy riskejä, kuitenkin tietojärjestelmien toiminnan ylläpitäminen ja kasvaviin palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttävät kehittyneempiä tietojärjestelmiä ja Keuruun kaupunki näkee hankinnan tärkeäksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Toimiva asiakas- ja potilastietojärjestelmä on perusedellytys toimivalle ja ajantasaiselle tiedon siirtymiselle, asiakas- ja potilasturvallisuudelle sekä

asiakslähtöiselle palveluintegraatiolle. Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin tulee laajassa maakuntarajat ylittävässä yhteistyössä huomioida vastuullisesti kuntien edunvalvonta ja mikäli kustannukset nousevat ennakoidusta merkittävästi, tulee Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin harkita hankintamenettelyn keskeytystä.

Valmistelija: perusturvajohtaja Tuija Koivisto, puh. 040 513 5821.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja

Keuruun kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi muuttuneen aikataulun ja tilanteen Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnassa ja sitoutuu lähtemään hankintaan mukaan sairaanhoitopiiriin muuttuneen esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan investointikustannusten sisällyttämistä sosiaalitoimen osalta talousarvioon vuosille 2020-2024 Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin ilmoittaman kustannusjaon mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin keskeyttämään hankintamenettelyn, mikäli hankinnan kustannukset nousevat ennakoidusta merkittävästi. Hankinta ja sopimuskauden aikainen yhteistyö ja vastuut tulee järjestää siten, että kukin osapuoli kantaa omat riskinsä toiminnan ja talouden vastuista.

Käsittely kokouksessa:

Kaupunginhallituksen jäsen Merja Ahonen poistui kokoushuoneesta esteellisenä (palvelussuhdejäävi: omiin työtehtäviin läheisesti liittyvä asia) asian käsittelyn ajaksi ja hän sijaansa kokoukseen osallistui varajäsen Jari Hautamäki.

Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Leena Laurila poistui esteellisenä (yhteisöjäävi: sairaanhoitopiiriin hallituksen jäsen) kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

VALT 10.06.2019 § 13

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan investointikustannusten sisällyttämistä sosiaalitoimen osalta talousarvioon vuosille 2020-2024 Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin ilmoittaman

kustannusjaon mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin keskeyttämään hankintamenettelyn, mikäli hankinnan kustannukset nousevat ennakoidusta merkittävästi. Hankinta ja sopimuskauden aikainen yhteistyö ja vastuut tulee järjestää siten, että kukin osapuoli kantaa omat riskinsä toiminnan ja talouden vastuista.

Päätös Hyväksyttiin.

VALT 27.09.2021 § 57

Puheenjohtaja Markku Puro totesi jääviytensä (yhteisöjäävi).

Puheenjohtajana toimi tämän pykälän osalta Lauri Oinonen.

Jyrki Leijala totesi esteellisyytensä (yhteisöjäävi).

Asian käsittelyssä pidettiin neuvottelutauko klo 18:43 - 18:53.

Päätös Keskustelun kuluessa Leena Laurila teki Ari Kakkurin kannattamana kaupunginhallituksen päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen: "Valtuusto ottaa asiassa aikalisän, ja päätös valtuutuksen antamisesta Aster asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskevan yhteistyösopimuksen hyväksymisestä tehdään vasta sen jälkeen kun selvitys Aster-prosessista on valmistunut."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen pohjaesityksestä poikkeava kannatettu päätösesitys, asiasta oli äänestettävä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan tekemän esityksen nimihuutoäänestyksestä: ne jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Leena Laurilan esitystä aikalisästä, äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin yhdeksäntoista (19) JAA-ääntä ja kymmenen (10) EI-ääntä.(Äänestyspöytäkirja liitteenä)

Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen valtuuston päätökseksi äänin 19 - 10.